

MUISTITILISTA VERENSIIRRON HAITTAVAIKUTUSTILANTEeseen

1. Keskeytä verensiirto ja ilmoita lääkärille.

- o Irroita letku tippakanyylista ja sulje se tiukalla solmulla tai korkilla. Jätä kanyyli suoneen ja varmista sen toimivuus aukiolotipalla.

2. Aloita oireenmukainen hoito.

- o Tarkista peruselintoiminnot ja aloita hoito lääkärin antamien ohjeiden mukaisesti.

3. Tarkista valmisteiden ja potilaan tiedot.

- o Estä mahdollisesti ristiin vaihtuneen valmisteiden siirto toiselle potilaalle.

4. Potilaan tilan vakiinnuttua dokumentoi haittatapahtuma ja varmista jatkohoito-ohjeet.

- o Hoitajan ja lääkärin tulee kirjata tapahtuma potilaskertomukseen. Lääkäri vastaa jatkohoidon suunnittelusta ja määrää tarvittavat laboratorio- ja kuvantamistutkimukset.

5. Pakkaa valmiste siirtolaitteeseen muovipussiin. Säilytä jääkaapissa.

- o Jätä siirtolaite kiinni verivalmisteeseen. Varmista, että rullasulkija on kiinni ja letku on suljettu korkilla tai tiukalla solmulla.
- o Pakkaa valmiste muovipussiin. Pakkaa myös muut samassa yhteydessä siirretyt valmisteet omiin muovipusseihin. Säilytä muovipusseja jääkaapissa, kunnes lähetät ne oman sairaalasi verikeskukseen tai laboratorioon. (Huonosti suljetuista ja lämpimässä säilytetyistä pusseista ei voida aina tehdä luotettavasti tarvittavia haittavaikutustutkimuksia.)

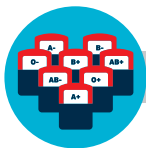
6. Tilaa tarvittavat haittavaikutusnäytteet.

- o Mikäli potilas saa vakavan haittavaikutusreaktion, tulee hänestä ottaa **haittavaikutusnäytteet** (2 x 7ml EDTA -putkea)
- o Tarvittaessa otetaan **veriviljelynäytteet** tai **hemolyyssikokeet**. Veriviljelynäytteet tulee ottaa, jos trombosyyttisiirron yhteydessä lämpö $\geq 38^{\circ}\text{C}$ tai noussut $\geq 1^{\circ}\text{C}$ ennen siirtoa mitatusta arvosta. Punasolusiirron yhteydessä veriviljelyt otetaan, kun lämpö $\geq 39^{\circ}\text{C}$ tai noussut $\geq 2^{\circ}\text{C}$ ennen siirtoa mitatusta arvosta.
- o Tarvittaessa potilaan **IgA-pitoisuus** määritetään sairaalassa ennen verensiirtoa otetusta näytteestä IgA-puutoksen poissulkemiseksi ja tulos ilmoitetaan veriturvatoimistoon. Tarvittaessa tutkimus tehdään Veripalvelussa.

7. Täytä ilmoitus verensiirron haittavaikutuksesta, väärästä verensiirrosta tai vaaratilanteesta.

- o Lomakkeet ja ohjeet täyttämiseen löytyvät Veripalvelun nettisivuilta www.veripalvelu.fi/veriturva

8. Toimita ilmoitus ja verivalmiste sairaalan verikeskukseen.

- o Sairaalan verikeskus uusii verensiirtotutkimukset tai lähettää näytteet tutkittavaksi Veripalveluun. Verikeskus välittää vakavien haittavaikutusten ja väärin verensiirtojen ilmoitukset sekä niihin liittyvät verivalmisteet näytteineen veriturvatoimistoon mahdollisimman pian tarvittavia tutkimuksia varten.

9. Arvioikaa tapahtuma työyksikössä.

- o Pohtikaa, oliko syynä viallinen valmiste vai virhe toiminnassa. Päätäkää korjaavista toimenpiteistä, jotta vaaratilanteiden toistuminen voidaan estää. Haittavaikutustutkimusten valmistuttua lääkärin tulee tehdä tarvittavat päivitykset verensiirto-ohjeeseen ja ilmoittaa niistä verikeskukseen.

10. Veriturvatoimisto neuvoo haittavaikutuksiin liittyvissä asioissa ma-pe klo 9-16, p. 029 300 1100.

- o Veriturvatoimisto ilmoittaa vakavista haittavaikutuksista ja vaaratilanteista valvovalle viranomaiselle Fimealle. Veriturvatoimisto laatii haittatapahtumista lausunnot myös sairaaloille.
- o Muina aikoina voit olla yhteydessä Veripalvelun tilauskeskukseen (24h) p. 029 300 1001.

Veriturvatoimisto

p. 029 300 1100 (9-16)
Fax. 09 454 6212
veriturva@veripalvelu.fi
veripalvelu.fi/veriturva